

KẾ HOẠCH

thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TU, ngày 25/9/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục đẩy mạnh công tác phòng, chống tảo hôn trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023 - 2030

Thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TU, ngày 25/9/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Lào Cai về tiếp tục đẩy mạnh công tác phòng, chống tảo hôn trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023 - 2030 (Nghị quyết số 43-NQ/TU), Thành ủy xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích: Nhằm quán triệt, triển khai đồng bộ, hiệu quả, thực chất và toàn diện các nhiệm vụ, giải pháp Nghị quyết số 43-NQ/TU; nâng cao nhận thức của các cấp ủy, tổ chức đảng và cả hệ thống chính trị, cán bộ, đảng viên, hội viên, đoàn viên và Nhân dân tích cực tham gia thực hiện công tác phòng, chống tảo hôn trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn thành phố giai đoạn 2023 - 2030.

2. Yêu cầu: Việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TU được thực hiện đồng bộ, quyết liệt trên cả hai mặt “phòng” và “chống”, trong đó “phòng” là chính, là cơ bản, lâu dài, góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe Nhân dân; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, thực hiện kế hoạch hóa gia đình, đảm bảo giống nòi, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn thành phố.

Công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh không con dưới 18 tuổi là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị từ thành phố đến cơ sở, trong đó đề cao trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy; công tác quản lý, điều hành của chính quyền, nhất là phát huy vai trò người đứng đầu; sự phối hợp chặt chẽ trong hệ thống chính trị, của các cấp, các ngành; vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và sự đồng thuận trong Nhân dân.

II. MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Mục tiêu chung: Duy trì, giữ vững mục tiêu trên địa bàn thành phố không để xảy ra tình trạng tảo hôn; phấn đấu đến năm 2030 thành phố không còn phụ nữ dưới 18 tuổi sinh con.

2. Mục tiêu cụ thể

(1) Duy trì bền vững không để xảy ra tình trạng tảo hôn; phấn đấu mỗi năm giảm 20% số trẻ em nữ dưới 18 tuổi sinh con.

(2) Hằng năm, 100% cán bộ, công chức, viên chức, đảng viên, người hoạt động không chuyên trách các xã, thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số được bồi dưỡng, tập huấn nâng cao năng lực, kỹ năng về vận động, tư vấn, truyền thông công tác dân số, kế hoạch hóa gia đình, phòng, chống tảo hôn.

(3) Hằng năm, 100% xã, thôn, hộ gia đình, dòng họ, thầy mo, thầy bói, thầy cúng vùng đồng bào dân tộc thiểu số ký cam kết thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về hôn nhân, gia đình.

(4) Hằng năm, 100% học sinh trung học cơ sở, trung học phổ thông được tuyên truyền, cung cấp thông tin, kiến thức pháp luật liên quan đến hôn nhân, gia đình và tác hại, hậu quả của tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi; về chăm sóc sức khỏe sinh sản và thực hiện các biện pháp kế hoạch hóa gia đình.

(5) Đến năm 2025, 100% hộ gia đình vùng đồng bào dân tộc thiểu số được tiếp cận, tuyên truyền, phổ biến các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về hôn nhân, gia đình và duy trì bền vững đến năm 2030 và những năm tiếp theo.

3. Nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu

3.1. Tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp; sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị trong phòng, chống tảo hôn và phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi

Xác định công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi là nhiệm vụ hết sức quan trọng, trước hết là trách nhiệm của các cấp ủy trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo và sự vào cuộc của chính quyền, Mặt trận và các tổ chức, đoàn thể góp phần chặn có hiệu quả không để xảy ra tình trạng tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi trong đời sống cộng đồng vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn thành phố.

Thống nhất nhận thức của cả hệ thống chính trị từ thành phố đến cơ sở và các tầng lớp Nhân dân, tạo sự đồng thuận cao trong toàn xã hội về đẩy mạnh thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi là nhằm nâng cao chất lượng dân số và phát triển nguồn nhân lực, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao chất lượng cuộc sống Nhân dân.

Đưa công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi thành một nhiệm vụ trọng tâm trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo hàng năm của cấp ủy, chính

quyền các cấp. Bổ sung chỉ tiêu phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi vào chỉ tiêu dân số trong kế hoạch, chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Gắn trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền trong công tác phòng, chống tảo hôn và phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi.

Tiếp tục kiện toàn, nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban Chỉ đạo giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống thành phố; câu lạc bộ “nói không với tảo hôn, không kết hôn cận huyết thống” ở các xã; mô hình điểm về “phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống” các thôn. Tăng cường công tác phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị; phân công trách nhiệm cụ thể, rõ ràng đối với từng cơ quan, đơn vị trong thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp; hằng tháng đưa công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi vào nội dung lãnh đạo của chi bộ thôn và phân công đảng viên phụ trách từng nhóm hộ gia đình trong việc thực hiện công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi.

Đề cao tính tiên phong, gương mẫu đi đầu của mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức trong việc phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi để tạo sức lan tỏa mạnh mẽ trong cộng đồng dân cư.

Chỉ đạo xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước, hương ước, quy ước thôn về hôn nhân và gia đình.

3.2. Đổi mới công tác tuyên truyền, vận động nâng cao nhận thức, chuyển đổi hành vi cho đồng bào dân tộc thiểu số

Đổi mới mạnh mẽ nội dung, hình thức tuyên truyền, vận động Nhân dân chấp hành tốt chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các quy định của địa phương, hương ước, quy ước khu dân cư; phát huy vai trò người uy tín, già làng, trưởng bản, trưởng dòng họ trong công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân cải tạo các tập quán lạc hậu. Triển khai kịp thời, có hiệu quả các cơ chế, chính sách đầu tư phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số, thực hiện tốt chính sách an sinh xã hội, nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống người dân, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Nắm chắc, dự báo sát tình hình thực tế của từng cơ sở, đề ra mục tiêu và lộ trình thời gian thực hiện cụ thể với các giải pháp đồng bộ, thiết thực, hiệu quả, thực chất; công tác chỉ đạo phải quyết liệt; phân công rõ trách nhiệm cho các tổ chức, cá nhân phụ trách.

Biên soạn nội dung tuyên truyền, giáo dục cần trọng tâm, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, sát thực tiễn, phải bảo đảm nâng cao nhận thức, chuyển đổi hành vi và tạo được sự ủng hộ tích cực của các tầng lớp Nhân dân về phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi. Tập trung tuyên truyền tới phụ nữ, thanh, thiếu

niên ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số về tác hại và hậu quả của tảo hôn, phụ nữ nữ dưới 18 tuổi sinh con.

Nhân rộng Câu lạc bộ “nói không với tảo hôn, không kết hôn cận huyết thống” các xã; mô hình điểm về “phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống” các thôn; phụ nữ dưới 18 tuổi sinh con. Đưa nội dung phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi vào hội nghị công tác tuyên vận hàng tháng của ban tuyên vận các xã phường và tổ tuyên vận thôn, tổ dân phố. Duy trì vững chắc kết quả không còn tảo hôn và những nơi trẻ em nữ dưới 18 tuổi sinh con.

Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền: Thông qua các hội nghị, nói chuyện chuyên đề, tọa đàm, hội thảo, hội thi, sinh hoạt cộng đồng, lễ hội văn hóa, sinh hoạt tôn giáo; tuyên truyền trực quan thông qua hệ thống pano, aphic, băng, cò, khẩu hiệu; xây dựng các tiểu phẩm, thông tin lưu động, chiếu phim vùng cao, qua sóng phát thanh, truyền hình, tiếng dân tộc; tăng cường tuyên truyền trên Internet, các nền tảng mạng xã hội như: Zalo, facebook, Youtube...

Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, hội quần chúng đối với công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh không sinh con dưới 18 tuổi. Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố chủ trì xây dựng, nhân rộng các mô hình, nhất là mô hình “Cha mẹ đồng hành cùng con, nói không với tảo hôn”. Thành Đoàn xây dựng các chuyên đề, chuyên mục nhằm giáo dục, nâng cao nhận thức cho nam, nữ thanh niên, giáo dục về giới tính và hậu quả, tác hại của tảo hôn và trẻ em nữ dưới 18 tuổi sinh con. Phát huy vai trò của các tổ tuyên vận thôn, cán bộ quản lý, giáo viên các trường học vùng đồng bào dân tộc thiểu số; cán bộ, nhân viên các phòng khám đa khoa khu vực; trạm y tế xã, đội ngũ cộng tác viên, y tế thôn; lực lượng công an, hệ thống chính trị khu dân cư; trưởng dòng họ, người có uy tín, thầy mo, thầy cúng, chức sắc, chức việc tôn giáo trong công tác tuyên truyền, vận động.

3.3. Đề cao trách nhiệm của ngành Giáo dục, Y tế trong phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi

Ngành Giáo dục và Đào tạo thành phố tích cực, chủ động triển khai các nhiệm vụ, giải pháp phòng, chống tảo hôn trong các cơ sở giáo dục, đặc biệt là các trường học ở vùng cao, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, các trường bán trú. Xác định công tác phòng, chống tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi là một trong những nhiệm vụ quan trọng của nhà trường. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của giáo viên, nhân viên, học sinh và cha mẹ học sinh

trong việc thực hiện các quy định của pháp luật về hôn nhân và gia đình. Tổ chức các hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật về phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, giáo dục giới tính thông qua các cuộc thi tìm hiểu kiến thức, các hoạt động ngoại khóa, tọa đàm với cha, mẹ học sinh. Triển khai mô hình đưa giáo dục sức khỏe sinh sản vào trường học. Xây dựng các tiêu chí và tổ chức ký cam kết giữa nhà trường với cha, mẹ học sinh, với học sinh về thực hiện các quy định của pháp luật về hôn nhân và gia đình.

Ngành Y tế thành phố đổi mới các hoạt động truyền thông nhằm nâng cao nhận thức, chuyển đổi hành vi và sự ủng hộ tích cực của các tầng lớp Nhân dân về nâng cao chất lượng dân số; tuyên truyền về tác hại, hậu quả của tảo hôn, trẻ em nữ dưới 18 tuổi sinh con ảnh hưởng đến chất lượng nguồn nhân lực và sự phát triển của giống nòi; chú trọng tuyên truyền, giáo dục giới tính ở vùng dân tộc thiểu số.

3.4. Đẩy mạnh phát triển kinh tế, xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho người dân

Tập trung chỉ đạo triển khai thực hiện kịp thời, có hiệu quả các chương trình, mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững, đặc biệt là Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021- 2030; huy động nguồn lực trong xã hội để đầu tư cơ sở hạ tầng nông thôn; hỗ trợ các hộ gia đình sửa chữa, xây mới nhà ở cho hộ nghèo; giúp đỡ cây, con giống, hướng dẫn kỹ thuật để phát triển sản xuất nhằm không ngừng nâng cao chất lượng cuộc sống cho Nhân dân vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

3.5. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và biểu dương, khen thưởng trong công tác phòng, chống tảo hôn; phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi

Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc chỉ đạo, triển khai thực hiện công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi. Làm rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân, nhất là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền trong thực hiện công tác phòng, chống tảo hôn trên địa bàn thành phố.

Thực hiện nghiêm công tác sơ kết, tổng kết đánh giá rút kinh nghiệm, khen thưởng, biểu dương kịp thời những tập thể, cá nhân có thành tích trong công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi; nhân rộng những mô hình điểm, cách làm hay, hiệu quả của các cơ sở, khu dân cư về phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi. Chấn chỉnh, phê bình, kiểm điểm, xử lý

kip thời những tập thể, cá nhân chưa làm tốt chức trách, nhiệm vụ trong công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ sinh con dưới 18 tuổi.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ủy Ban Nhân dân thành phố: Cụ thể hóa thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội hàng năm; bố trí ngân sách để triển khai thực hiện lồng ghép với các Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn; chỉ đạo ngành giáo dục, y tế đưa nội dung phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi vào chương trình, kế hoạch công tác hàng năm để chỉ đạo tổ chức thực hiện; quy định về khen thưởng trong công tác phòng, chống tảo hôn, công tác dân số và kế hoạch hóa gia đình trên địa bàn thành phố.

2. Ban Tuyên giáo Thành ủy: Chủ trì tham mưu chỉ đạo tổ chức quán triệt, tuyên truyền, phổ biến nội dung Nghị quyết số 43-NQ/TU và Kế hoạch này trong toàn Đảng bộ thành phố.

3. Ban Dân vận Thành ủy: Chủ trì, phối hợp với các cơ quan tham mưu giúp việc Thành ủy, với UBND thành phố, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội thành phố; đảng ủy các xã, phường thường xuyên theo dõi, tăng cường công tác đôn đốc, kiểm tra, giám sát; định kỳ hàng năm, chủ trì tham mưu tổng hợp báo cáo việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TU của Tỉnh ủy và kế hoạch của Thành ủy; tham mưu cho Thành ủy tổ chức sơ kết, tổng kết theo quy định.

4. Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội thành phố

4.1. Căn cứ vào kế hoạch của Thành ủy và tình hình cụ thể của từng cơ quan, đơn vị xây dựng kế hoạch thực hiện cho phù hợp; tăng cường công tác giám sát, phản biện xã hội đối với việc thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về hôn nhân và gia đình; nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân về phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con trước 18 tuổi.

4.2. Hội liên hiệp Phụ nữ thành phố chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức tuyên truyền, quán triệt sâu rộng đến hội viên của mình về cách phòng chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi. Chỉ đạo hội phụ nữ cơ sở xây dựng các mô hình về "Nói không với tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi", mô hình "Cha mẹ đồng hành cùng con, nói không với tảo hôn", coi đây là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác hội, phân công lãnh đạo phụ trách, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện.

5. Các chi bộ, đảng bộ trực thuộc Thành ủy: Căn cứ chức năng, nhiệm vụ tổ chức triển khai, quán triệt đến cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức của đơn vị mình thực hiện đảm bảo quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp nêu trong Nghị quyết số 43-NQ/TU và Kế hoạch của Thành ủy.

6. Đối với đảng ủy các xã, phường: Căn cứ vào kế hoạch của Thành ủy và tình hình thực tế của cơ sở, lựa chọn nội dung, xác định chỉ tiêu cụ thể, lộ trình thời gian và giải pháp chủ yếu, xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân; hằng tháng đưa nội dung công tác phòng, chống tảo hôn, phụ nữ không sinh con dưới 18 tuổi vào nhiệm vụ công tác ban tuyên vận tuyên vận xã phường và tổ tuyên vận thôn, tổ dân phố; phân công cấp ủy viên phụ trách. Tăng cường kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TU của Tỉnh ủy và Kế hoạch này.

Trên đây là Kế hoạch thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TU, ngày 25/9/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục đẩy mạnh công tác phòng, chống tảo hôn trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023 - 2030 của Thành ủy Lào Cai./.

Nơi nhận:

- Ban Dân vận Tỉnh ủy,
- Thường trực Thành ủy, HĐND, UBND thành phố,
- Các đồng chí Ủy viên BCH Đảng bộ thành phố,
- Các cơ quan tham mưu, giúp việc Thành ủy,
- Ủy ban MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội thành phố,
- Các chi bộ, đảng bộ trực thuộc Thành ủy,
- Lưu Văn phòng Thành ủy.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ BÍ THƯ**

Đoàn Ngọc Tuyến